

Arkas Sanat Merkezi'nde “18 ve 19. Yüzyıllarda İzmir: Batılı Bir Bakış” sergisi

Arkas Sanat Merkezi'nde açılan “18 ve 19. Yüzyıllarda İzmir: Batılı Bir Bakış” isimli sergi, İzmir'e dair bugüne dek hiç sergilenmemiş pek çok eseri ziyaretçilerle buluşturuyor. Sergi, gerek eser çeşitliliği, gerekse uluslararası işbirliği açısından İzmir'i bu kadar kapsamlı ele alan ilk sergi olması açısından büyük önem taşıyor.

İzmir'in kültür-sanat hayatı için önemli kazanımların başında gelen ve sanat severler için bir çekim merkezi olan Arkas Sanat Merkezi, 25 Eylül'de “18 ve 19. Yüzyıllarda İzmir: Batılı Bir Bakış” sergisini ziyarete açtı. Konusuyla İzmir için özel bir anlam taşıyan sergi, Louvre Müzesi, British Museum, Amsterdam Rijksmuseum, Bibliothèque nationale de France gibi dünyanın en önemli müze ve kurumlarından özel izinlerle ve ilk defa getirilen eserler nedeniyle hem İzmir hem Türkiye adına bir prestiji temsil ediyor. Sergi 29 Aralık'a kadar devam edecek.

18 ve 19. yüzyılların İzmir'ini ziyaretçilere Batılı bir seyyahın gözünden sunmanın amaçlandığı sergi için Arkas Holding Yönetim Kurulu Başkanı **Lucien Arkas'ın Koleksiyonu'nda** yer alan eserlerin yanı sıra Türkiye, Fransa, İngiltere, Belçika, Hollanda ve İsviçre'deki müze, kütüphane ve özel koleksiyonlardan yaklaşık **üç yüz resim ve belge** bir araya getiriliyor. **Louvre, British Museum, Rijksmuseum Amsterdam, Greenwich The National Maritime Museum, Bibliothèque nationale de France, Ecole des Beaux-Arts Paris, Beaux-Arts Bordeaux, Beaux-Arts de Lausanne, Marsilya Ticaret Odası** sergiye eser veren önemli kurumlardan bazıları.

Küratörlüğünü Müjde Unustası ve Jean Luc Maeso'un yaptığı ve konunun uzmanlarından oluşan bir bilimsel komite tarafından yaklaşık iki senedir hazırlıkları devam eden serginin hikayesi Avrupa'da ticaretin kalbi olan Marsilya'dan başlıyor. Ziyaretçileri; Marsilya'dan yola çıkan bir gemiyle İzmir'e gelerek 18. ve 19. yüzyıllarda İzmir'i ziyaret eden bir seyyahın gözünden şehri tanıma fıratı bulacakları bir deneyim bekliyor. Bu nostaljik İzmir yolculuğunda ziyaretçiler geçmiş döneme ait seyahatnameler, ilk kez sergilenen fotoğraflar, gravürler, tablolar, ticaret, nüfus ve sosyal yaşama ait belgeler ışığında geçmişteki İzmir'i görebilecekler. Sergiye eşlik eden kapsamlı kitap, içerdiği makale ve belgelerle İzmir'in 18. ve 19. Yüzyılları hakkında önemli bir referans kaynak özelliği taşıyor.

İzmir Batılı seyyahları neden bu kadar çok ilgilendirmişti?

Geçmiş M.Ö.7000'lere kadar uzanan, binlerce yıl boyunca pek çok medeniyete ev sahipliği yapmış olan İzmir, 16. yüzyıldan itibaren Avrupa ile ticaretin gelişmesiyle birlikte Osmanlı İmparatorluğu'nun en önemli ticari limanlarından biri haline geldi. Egzotik Doğu'ya ait hemen her türlü ürünün bulunabildiği İzmir o dönemde İngiliz, Fransız ve Hollandalı tüccarlar için adeta bir cennetti. Osmanlı

İmparatorluğu'nda bulunan her türlü ürün çeşidine ulaşılabilirdi. Kapitülasyonlarla çok avantajlı hale gelen ticaret, özellikle İngiliz, Fransız ve Hollandalı tüccarların şehre akın etmesine sebep oldu. 18. yüzyılda imparatorluğun en önemli dış ticaret limanı haline gelen İzmir'e olan ilgi Sanayi Devrimi ile birlikte ortaya çıkan hammadde ihtiyacıyla birlikte daha da arttı. 19. yüzyılda Batılı tüccarlar tarafından çeşitli fabrika ve şirketler kuruldu. İhracatın artması, demiryolları ile birlikte ticaretin yükünü karşılayacak modern bir limanın inşasını da gerekli kılmıştı. Bu sebeple imparatorluğun ilk demiryolu hatları olan Aydın-İzmir ve Kasaba-İzmir demiryolu hatları ve rıhtım inşa edildi.

Osmanlı'nın Batı'ya açılan kapısı

Türkler, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Levantenler'den oluşan nüfus hem ayrı hem birbirine geçmiş mahallelere bölünmüştü. 19. yüzyılda İzmir'in kozmopolitliği kente, bu dönemde çok az Doğu kentinin gururla taşıyacağı farklı ve zengin bir sosyal hayat armağan etmiş.

Avrupa'daki tüketim modası ile büyülenen kent, lüks dükkanlar; tiyatro salonları kafeler (Café de Paris, Corinne, Poséidon, Monaco, Palais de Cristal bunların en ünlüleri idi); büyük brasserieler, çay salonları ve büyük tüccarlar ile Avrupalı kuruluşların personelinin yakınlaştığı her çeşit eğlence yeri ile süslenmişti. Opera, operetler ve özellikle de tiyatro çok revaçtaydı. Paris, Londra ve Viyana'daki benzerlerinin bir kopyası olan İzmir'deki sosyal etkinlikler Avrupalı topluluklar tarafından kente getirilen alışkanlıkların yansıması idi.

İzmir'i ziyaret eden tüm seyyahlar, iyi yaşam koşullarının olduğu ve 20. yüzyılın başında sosyal ve kültürel açıdan oldukça hareketli bir hayatı olan bu kent tarafından büyülenmişlerdir. Ancak önce Balkan Savaşları daha sonra I. Dünya Savaşı ve son olarak da 13-16 Eylül 1922 yıllarında gerçekleşen trajik yangın bu rüya gibi döneme son vermiştir. Bu sergi kapsamında sunulan fotoğraflar sayesinde, antik tiyatro, kale, liman, gümrük, rıhtım, çarşı, "Frenk" sokağı, "Café de Paris"nin de aralarında bulunduğu kafeler, Borsa Sarayı gibi dönemin ünlü yerleri tekrar keşfedilebiliyor.

Ünlü yazarların eserlerine konu oldu

İşte böylesine büyüleyici, bereketli ve gelişmeye açık bu güzel şehir Antoine Galland, Paul Lucas, Joseph Pitton de Tournefort, Chateaubriand, Baron de Tott, Ferdinand Maximilian, Richard Pococke, Richard Chandler, Auby de La Mottraye, Lord Sandwich, Chateaubriand, Choiseul-Gouffier, Lord Byron ve daha nice önemli ismi ağırladı, eserlere konu oldu. Sergiyi gezenler, bu yazarların eserlerinden bazılarını da görebilecek.

ARKAS SANAT MERKEZİ; 1380 Sok. No.1 Alsancak-İzmir – 0232 464 66 00

Ziyaret; Pazartesi hariç, Salı-Pazar 10.00-18.00, Perşembe 10.00-20.00(Ücretsiz*)

*Ücretsiz gezilebilen Arkas Sanat Merkezi'ni rehber eşliğinde gezmek isteyenlerin önceden randevu alması gerekmektedir.

ARKAS
SAHAT MERKEZİ